

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช !!!

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

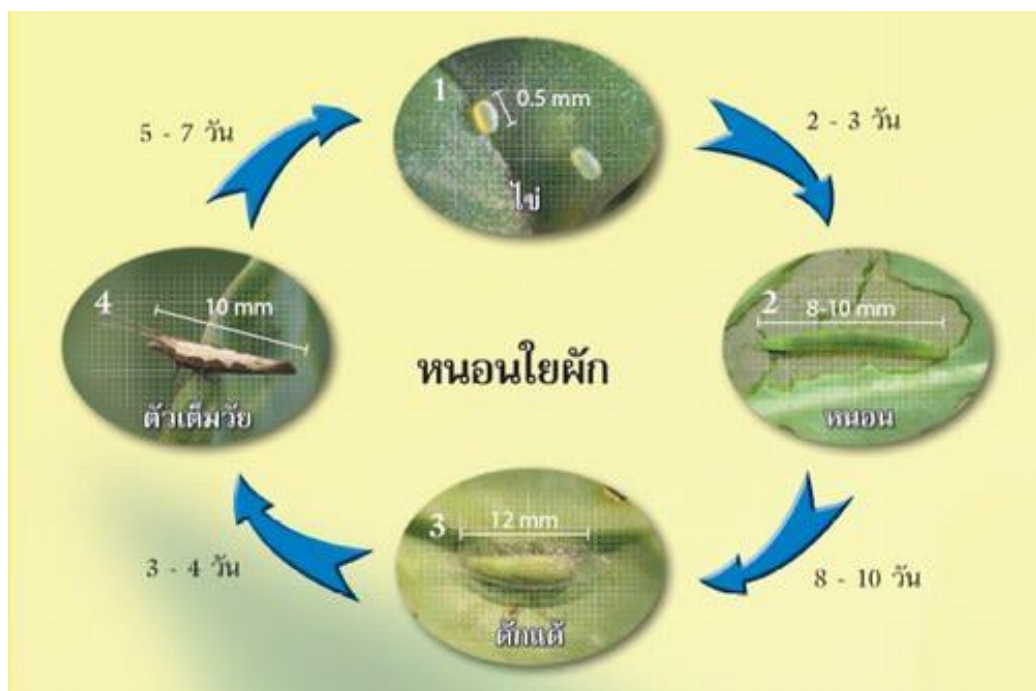
“ลดต้นทุนและปลอดภัย หากเกษตรกรใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน”
ประจำเดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๒/๒)

หนอนใยผัก

ในช่วงนี้ สภาพอากาศเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของศัตรูพืชที่คอยทำลายพืชผักให้ได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะการระบาดของหนอนใยผัก สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรที่ปลูกผักตระกูลกะหล่ำหมั่นสำรวจแปลงและเฝ้าระวังการระบาดของหนอนใยผัก

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ

หนอนใยผัก (diamondback moth) หรือที่เกษตรกรทั่วไปเรียกกันว่า หนอนใยตัวจรวด มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Plutella xylostella* (Linnaeus) เป็นแมลงศัตรูสำคัญที่สร้างความเสียหายให้กับพืชตระกูลกะหล่ำเป็นอย่างมาก ตัวเต็มวัยของหนอนใยผักเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก มีสีเทา ส่วนหลังมีแถบสีเหลืองส้ม หนวดเป็นแบบเส้นด้าย แต่ละปล้องมีสีดำสลับขาว เมื่อกางปีกวัดได้ประมาณ ๖ - ๗ มิลลิเมตร ตัวเต็มวัยมีอายุประมาณ ๕ - ๗ วัน มีการพัฒนาการวางไข่ได้เร็วในระยะแรกของตัวเต็มวัย คือ หลังออกจากดักแด้ภายใน ๑ วัน สามารถวางไข่ได้ทันทีและวางไข่ได้ตลอดชีวิต เพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ หรือเป็นกลุ่มเล็กๆ เรียงติดกันประมาณ ๒๐ - ๘๐ ฟอง โดยวางไข่ทั้งบนใบและใต้ใบพืช ตัวเต็มวัยเพศเมียสามารถวางไข่ได้ประมาณ ๔๗ - ๔๐๗ ฟอง ไข่มีลักษณะค่อนข้างแบนและยาวรี มีสีเหลืองอ่อนเป็นมัน และจะเปลี่ยนเป็นสีดำเมื่อใกล้ฟักออกเป็นตัวหนอน ระยะไข่ประมาณ ๓ - ๔ วัน ตัวหนอนมีลักษณะลำตัวยาวหัวแหลมท้ายแหลมส่วนท้ายมีปุ่มยื่นออกเป็น ๒ แฉก ตัวหนอนมีสีเขียวอ่อน หรือเทาอ่อน หรือเขียวปนเหลือง เมื่อถูกตัวจะตื่นอย่างรุนแรงและทิ้งตัวลงดินโดยการชักใย หนอนเมื่อโตเต็มที่มีขนาด ๑ เซนติเมตร มี ๔ ขี้น หนอนจะเข้าดักแด้ตามใบพืชโดยมีใยปกคลุม ดักแด้หนอนใยผักในระยะแรกๆ จะมีสีเขียวและจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเทาเมื่อใกล้ฟักเป็นตัวเต็มวัย ดักแด้มีขนาด ๑ เซนติเมตร

ภาพวงจรชีวิตของหนอนใยผัก

ลักษณะการทำลาย

หนอนใยผักเมื่อฟักออกมาจากไข่ใหม่ๆ ตัวหนอนจะแทะกินผิวใบด้านล่างเป็นวงกว้างและมักทิ้งผิวใบด้านบนซึ่งมีลักษณะโปร่งแสงเอาไว้ หากมีการระบาดรุนแรงหนอนใยผักจะกัดกินใบจนเป็นรูพรุนเหลือแต่ก้านใบ หรือถ้าเกิดกับผักในระยะต้นอ่อน หนอนจะกัดทำลายส่วนยอดจนชะงักการเจริญเติบโต สำหรับผักในระยะที่ออกดอก ติดฝัก ดอกและฝักอาจถูกทำลายหมดไปได้

ลักษณะการทำลายของหนอนใยผัก

การแพร่กระจายและช่วงเวลาการระบาด

ในประเทศไทยพบทั่วทุกภาคที่มีการปลูกผักตระกูลกะหล่ำ หนอนใยผักมักจะเริ่มระบาดมากตั้งแต่ฤดูหนาวและจะเพิ่มความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนระบาดมากในช่วงท้ายของฤดูหนาวต่อฤดูแล้ง ซึ่งเป็นระยะที่มีการปลูกผักกันมาก ในฤดูฝนพบระบาดบ้างแต่ไม่รุนแรง

ศัตรูธรรมชาติ

ตัวห้ำ ได้แก่ มวนตาโต มวนพิฆาต มวนเพศฆฆาต ตอรัง ตอหมาล่า ตอขายาว จิ้งหรีดหนวดยาว ตั๊กแตนตำข้าว แมลงปอบาน แมลงปอเสื้อ และดวงดิน

ตัวเบียน จากการศึกษพบแตนเบียน ๔ ชนิด ที่เป็นศัตรูธรรมชาติของหนอนใยผัก ได้แก่ แตนเบียนไข่ *Trichogramma confusum* Viggiani แตนเบียนไข่ *Trichogrammatoidae bactrae* Nagaraja แตนเบียนหนอน *Cotesia plutellae* และแตนเบียนดักแด้ *Thyraeella collaris* (Grav)

การป้องกันและกำจัด

๑. เก็บเศษผักออกจากแปลงหลังเก็บเกี่ยว หากทิ้งไว้จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์
๒. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
๓. ใช้กับดักกาวเหนียว ๘๐ กับดัก/ไร่
๔. ใช้เรือนตาข่ายไนล่อนหรือปลอกผักกางมุ้ง
๕. ใช้การปล่อยแตนเบียนไข่ ๖๐,๐๐๐ ตัว/ไร่ทุก ๑๐ วัน
๖. ใช้เชื้อบาซิลลัส ทูริงเอนซิส (บีที) ฉีดพ่นทุก ๔ - ๗ วัน เมื่อพบการระบาด อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลาก
๗. ใช้ไส้เดือนฝอยอัตรา ๑ ซอง/น้ำ ๒ ลิตร ฉีดพ่น ๒ ครั้งห่างกัน ๑๕ วัน โดยใช้ในช่วงเวลาเย็น
๘. ใช้เมล็ดสะเดาสด อัตรา ๑ กก./น้ำ ๒๐ ลิตร แช่ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง แล้วกรองเอาน้ำไปฉีดพ่น
๙. หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีฉีดพ่น เช่น ฟลูเฟนอกซรอน คลอร์ฟนาเพอร์ โพรไทโอฟอส เดลทาเมทริน ฟิโปรนิล และอะบาเม็กติน อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลาก โดยใช้ติดต่อกัน ๒ - ๓ ครั้ง และหยุดพ่นสารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำเพื่อป้องกันการตกค้างของสารเคมีในผลผลิตด้วย

ปัจจุบันหนอนใยผักได้มีการพัฒนาสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้รวดเร็วและหลายชนิด จึงเป็นการยากต่อการป้องกันกำจัดด้วยการใช้สารฆ่าแมลงฉีดพ่นเป็นประจำเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้หลายๆ วิธีผสมผสานกันจึงสามารถลดการระบาดของหนอนใยผักได้

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

๔๖ ถ. ราชภรณ์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด

โทร. ๐๓๙-๕๑ ๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕

<http://www.trat.doae.go.th>

E-mail: trat@doae.go.th

ผู้จัดทำ: นางสาวศิววรรณ เรือศรีจันทร์

ที่ปรึกษา: นายวินัย ขยันยิ่ง